ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ್ ಶೆಟ್ಟರ್ : ಇವತ್ತೇನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಿಂದ Rajiv Gandhi Submission programme approval ಆಗಿವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ approval ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಏನೂ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲ. ಆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲ. ಹಣದ ಕೊರತೆ ಸಹ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಶಿವಲಿಂಗೇಗೌಡರು ಏನು ಹೇಳಿದರು, ಈ 2010–11 ರಲ್ಲಿ Rajiv Gandhi Submission programme ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಈಗ್ಲಾಗಲೇ ನಾವು ಹೇಳಿರುವ ಈ ಎರಡು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆಗ ಇವೆಲ್ಲಾ include ಆಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು Fluoride ಇರುವಂತ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಲ್ಲಿ ಇವೆ, ಅವು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ include ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಪಾಟೀಲ್ ಅಟ್ಟೂರರವರು.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು : ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ದಯಮಾಡಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು, ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಆ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ, ಬಸವರಾಜ ಪಾಟೀಲ್ ಅಟ್ಟೂರ್‌ರವರು.

ಶ್ರೀ ವೈ.ಎನ್. ರುದ್ರೇಶ್‌ಗೌಡ : ನಾವು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಜನ ನಮ್ಮನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ದಯಮಾಡಿ ಬೇಗ task force ನಲ್ಲಿ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು : ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು, ಇದು ಗಂಭೀರವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಆಯಿತು, ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ್ ಪಾಟೀಲ್ ಅಟ್ಟೂರ್‌ರವರು.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯದ ಕೊರತೆ ಇರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ.

45 (664) ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಪಾಟೀಲ್ ಅಟ್ಟೂರು (ಬಸವ ಕಲ್ಯಾಣ) : ಮಾನ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಚಿವರು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಉತ್ತರಿಸುವರೆ?

ಅ) ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶೌಚಾಲಯದ ಕೊರತೆ ಇರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಆ) ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಪ್ರತೀ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿರುವ ಕ್ರಮಗಳೇನು?

ಇ) ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಯಾವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ್ ಶೆಟ್ಟರ್ (ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಚಿವರು) :

ಅ) ಹೌದು:

ಆ) ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬಯಲು ಮಲ ವಿಸರ್ಜನೆಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಆಂದೋಲನವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಇ) ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

1) ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪ್ರತೀ ಕುಟುಂಬವೂ ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ಹೊಂದುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದು.
2) ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಅಂಗನವಾಡಿಗಳಲ್ಲೂ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸುವುದು.
3) ಸ್ಥಳದ ಸಮಸ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಜನದಟ್ಟಣೆ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಮುದಾಯ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
4) ಗ್ರಾಮಗಳು ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಕ್ರಮವಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

TOTAL SANITATION CAMPAIGN(TSC)

PHYSICAL PROGRESS REPORT AS ON 6-3-2010

Sl. No.	State/District	Project Objectives			Project Performance			Percentage of IHHL
		IHHLs BPL	IHHLs APL	IHHLs TOTAL	IHHLs BPL	IHHLs APL	IHHLs TOTAL	
1	BAGALKOT	62160	109155	171315	33957	29554	63511	37.07
2	BANGALORE RURAL	104920	98786	203706	65413	34325	99738	48.96
3	BANGALORE URBAN	71892	28299	100191	28226	24488	52714	52.61
4	BELGAUM	97810	491202	589012	62708	195499	258207	43.84
5	BELLARY	100252	85854	186106	39846	27474	67320	36.17
6	BIDAR	58384	109155	167539	13299	42033	55332	33.03
7	BIJAPUR	127172	108608	235780	10540	19973	30513	12.94
8	CHAMARAJANAGAR	110188	28797	138985	26976	5681	32657	23.50
9	CHICKMAGALUR	35757	80628	116385	32411	62047	94458	81.16
10	CHITRADURGA	75400	130585	205985	28602	41097	69699	33.84
11	DAVANGERE	90808	162476	253284	41977	67396	109373	43.18
12	DHARWAD	43596	76050	119646	27836	15783	43619	36.46
13	GADAG	46821	39520	86341	17320	11973	29293	33.93
14	GULBARGA	269726	172264	441990	38739	10418	49157	11.12
15	HASSAN	59939	216283	276222	53056	130432	183488	66.43
16	HAVERI	98436	57875	156311	33218	23994	57212	36.60
17	KODAGU	33996	18095	52091	20594	13700	34294	65.83
18	KOLAR	107858	174684	282542	41542	28176	69718	24.68
19	KOPPAL	60869	101815	162684	31590	33300	64890	39.89
20	MANDYA	110182	148152	258334	39570	51210	90780	35.14
21	MANGALORE(DAKSHINA KANNADA)	59478	35532	95010	59478	35532	95010	100.00
22	MYSORE	86804	186116	272920	75700	96320	172020	63.03
23	RAICHUR	104887	120627	225514	21353	19221	40574	17.99
24	SHIMOGA	99428	40151	139579	99486	45802	145288	104.09
25	TUMKUR	242872	137654	380526	50410	35629	86039	22.61
26	UDUPI	43890	34286	78176	43320	32969	76289	97.59
27	UTTAR KANNADA	104398	57489	161887	103412	60412	163824	101.20
	STATE TOTAL	2507923	3050138	5558061	1140579	1194438	2335017	42.01

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ್ ಪಾಟೀಲ್ ಅಟ್ಟೂರ್ : ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ರುವಂಥ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯದ ಕೊರತೆ ಇರುವುದು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಕೂಡ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರು ಸಹ ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಆಂದೋಲನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೂ ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. generally ಇರುವಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದು. Specific ಆಗಿ ಬಸವಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ, ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಇವತ್ತು ನಾವು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ 33% ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸಕರ ಮತ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೂ ಶಾಸಕರು ಹೋದಾಗ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಶೌಚಾಲಯದ ತೊಂದರೆ ಇದೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಮಗೆ ಮನವಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯಿದೆ, ನಮ್ಮ ಮತಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಶೌಚಾಲಯದ ಕೊರತೆ ಇದೆ, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏಕೆ Specific ಆದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು, ಸರ್ಕಾರ ಇವತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ Scheme ಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಏನು specific ಆದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಇವೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ್ ಶೆಟ್ಟರ್ : ಮಾನ್ಯ ಹಿರಿಯ ಶಾಸಕರಾದ ಬಸವರಾಜ ಪಾಟೀಲ ಅಟ್ಟೂರ್‌ರವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಶೌಚಾಲಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ awareness ಅನ್ನು create ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾವು create ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಲ್ಲ, ನಿರ್ಮಲ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವಂತಹದ್ದು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಕೂಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ, ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಆಂದೋಲನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಇವತ್ತು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳು ಏನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿವೆ, ಅವನ್ನು ನಾವು

ಮಾಡಬಹುದು. ನಮಗೆ ಒಂದು ಖೇದಕರ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ 16ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಂದೋಲನಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. 2005 ಅಕ್ಟೋಬರ್ ರಂದು ಗಾಂಧಿ ಜಯಂತಿ ದಿನದಿಂದ ಈ ಆಂದೋಲನವನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವತ್ತು ಆಂದೋಲನವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 37,000 ಶೌಚಾಲಯಗಳು ಇತ್ತು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿರುವುದು 23 ಲಕ್ಷ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 55 ಲಕ್ಷ 58 ಸಾವಿರ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ನಮ್ಮ ಗುರಿ ಇದೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲಿ ಈ ರೀತಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಗೆ ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ನಾವು ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ 1500 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೊಡುತ್ತದೆ, ನಮ್ಮದು ಅದಕ್ಕೆ matching grant ರೂ.700–800 ಇದ್ದುದನ್ನು 1500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ನಾವು decision ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಿ.ಪಿ.ಎಲ್. ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ 3000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಶೌಚಾಲಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಾವು ಇವತ್ತು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಜನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಶಾಸಕರಾಗಲಿ, ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟು ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡುವಂಥ ಕೆಲಸವಾದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ನಾನೇನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಗೆ ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬೇರೆ, ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಬೇರೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಗೆ ಶೌಚಾಲಯ ಒದಗಿಸುವುದು. ಈಗ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಜಾಗವೇ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ ಆಗ ನಾಲ್ಕೈದು ಕುಟುಂಬದವರು ಕೂಡಿ ಒಂದೆರಡು ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಒಂದೊಂದು ಪಾಯಿಖಾನೆಯ ಕೀಲಿಯನ್ನು

ತಾವಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರ ತಯಾರಿದೆ. ನಾನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಂಗಳೂರು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಆಮೇಲೆ ಉಡುಪಿ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಇಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿದ್ದೆ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ number one ಇದೆ. ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಮನೆಗೂ ಒಂದೊಂದು ಶೌಚಾಲಯ ಇದೆ. ಹಾಗೆಯೇ Western Ghats ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. Western Ghats ನಲ್ಲಿ ಇವತ್ತೇನು progress ಇದೆ, ಈ ನಿರ್ಮಲ ಗ್ರಾಮ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವಂಥದ್ದು, ಬೇರೆ ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ, ಬಾಂಬೆ ಕರ್ನಾಟಕ, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಲಾರ ಈ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಬೇಕು. ಈಗ ನೀವೇನು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದಿರಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಗೂ ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅಂದರೆ ನಿನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರದ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರನ್ನು ಬೇಟಿ ಆಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ನಾನೂ ಸಹ ಹಿಂದೆ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. NREGS ನಲ್ಲಿ ಈ pits ಅನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಹಿತ guidelines ನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಅದರೊಂದಿಗೆ ಆ ಪಿಟ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆ NREGS ನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

(12-40 P.M)

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಸಿ.ಪಾಟೀಲ್ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಗ್ರಾಮ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಬಹಳ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಯೋಜನೆ. ಆದರೆ, ಇವತ್ತು ಅದು implemenation ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂತಿಷ್ಟು ಬಡ ಬಿ.ಪಿ.ಎಲ್. ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಆದರೆ, ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡದೇ ಇವತ್ತು ಹಣವನ್ನು ನುಂಗಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಅದು

implement ಆಗದೇ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೇ education ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳೂ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿ complete ಆಗಿ implementation ಆಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ, ಹಿರೇಕೆರೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ತಡಕನಹಳ್ಳಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳಿಗೆ ಎಂದು ಬಂದಂತಹ ಹಣವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನುಂಗಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆಯಾಯಿತು. ತನಿಖೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪತ್ರ ಬರೆದರು. ಪತ್ರ ಬರೆದು ಶೌಚಾಲಯಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗದೇ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ, ಇದನ್ನು implementation ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ, "ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಹುಣಸೇಹಣ್ಣನ್ನು ತೊಳೆದ ರೀತಿ"ಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟೇ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ, ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ implementation ಆಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು ಸಿಗುತ್ತಾರೆ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಿದರೆ ಇಂತಹ ಮುಂದೆ ಆಗುವಂತಹ ಅನಾಹುತಗಳು ತಪ್ಪುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದು ಸವದಿ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎ.ಮಂಜು : APL ನವರಿಗೂ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಬರೀ BPL ನವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. BPL ನವರು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತಾರೆ. General ಆಗಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳು ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗಕ್ಕೂ ಸಿಗಬೇಕು. APL ನವರಿಗೂ ಸಹ ಸಿಗುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಬರೀ BPL ನವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ್ ಪಾಟೀಲ್ ಅಟ್ಟೂರು : ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಚಿವರು ಡೈನಮಿಕ್ ಆಗಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಕಳಕಳಿ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಒಂದು suggestion ಏನೆಂದರೆ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು specific ಆಗಿ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ provision ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಗೂ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು? ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಪಾಟೀಲರವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಶೌಚಾಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆಂದು ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಆ ದುಡ್ಡನ್ನು ತಿಂದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. specific ಆಗಿ ಪ್ರತಿ ಮನೆಗೂ ಶೌಚಾಲಯ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏಕೆ ಗಮನಹರಿಸುವುದಿಲ್ಲ? ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, Water Supply Scheme ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ, specific ಆಗಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೋಸ್ಕರ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ Specific ಆಗಿ ನೀವು ಏನಾದರೂ ಹಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಅಥವಾ ಹೇಗೆ? ಇದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಇರುವವರೆಗೂ ಹೆಸರು ಇರುತ್ತದೆ. ನಾನು general ಆಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. General Scheme ಪ್ರಕಾರ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮೂಲವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ, ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅವರು ನಮಗೆ ಪದೇ ಪದೇ ಅರ್ಜಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶೌಚಾಲಯ ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಬಜೆಟ್ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ಹೇಗೆ? ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಊರುಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಶೌಚಾಲಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮದ ಪ್ರತಿ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶೌಚಾಲಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಏನಾದರೂ Special ಆಗಿ Specific ಆಗಿ ಹಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರು ಅದರ

ಉಪಯೋಗ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ! ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದಂತಹ ಉತ್ತರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಪಿ.ಎಂ.ಅಶೋಕ್ ಪಟ್ಟಣ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಮದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಟೌನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷವಾದರೂ ಸಹ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು hand over ಮಾಡದೇ ಹಾಗೆಯೇ ಮುಚ್ಚಿಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ದಯವಿಟ್ಟು ನಿರ್ಮಿತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು hand over ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ್ ಶೆಟ್ಟರ್ (ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಚಿವರು) : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಶಾಸಕರುಗಳು ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಬಿ.ಸಿ.ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಇಡಬೇಕು, ಎಲ್ಲಿ action ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. General ಆಗಿ awareness ಕೂಡ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಹಣ ಹೊಡೆಯುವುದು ಎಂಬ ಪದ್ಧತಿ ಬಂದರೆ ಬಹುಶಃ ಯೋಜನೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಉಪಯೋಗ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಎಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಬರುತ್ತವೆ, ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ action ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ, ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ನನ್ನ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಸವರಾಜ್ ಪಾಟೀಲ ಅಟ್ಟೂರ್‌ರವರು ಸಹ ಹೇಳಿದರು. ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಕಡೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ ನೋಡಲಾಗಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ನೀರು ಹಾಕಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವವರು ಯಾರು? ಹೀಗಾಗಿ ಆ

ಶೌಚಾಲಯಗಳು almost ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ fail ಆಗಿವೆ. ನಾವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡದೇ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಗೂ ಸಹ ಶೌಚಾಲಯ ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವಂತಹ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಯು success ಆಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಅಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಬಂದ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂಜುರವರು ಹೇಳಿದ ಹೇಗೆ, ಈಗ BPL ನವರಿಗೆ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. APL ನವರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಮುಂದೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ. BPL ನವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಲಿ. ಒಂದೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 200–300 BPL ಮನೆಗಳಿವೆ. ಮೊನ್ನೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ 280 BPL ಮನೆಗಳಿದ್ದರೆ ಬರೀ 21 ಮನೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಉಳಿದವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಶೌಚಾಲಯ ನಿರ್ಮಾಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಆಮೇಲೆ APL ನವರಿಗೆ ಶೌಚಾಲಯ ನಿರ್ಮಾಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡೋಣ. ಅದಕ್ಕೂ APL ನವರಿಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡೋಣ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆದಮೇಲೆ APL ನವರು ತಾವೇ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಹಣದಿಂದ ಬೇಡ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ನಾವೇ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮೊದಲು BPL ಮನೆಗಳಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸೋಣ. ಆಮೇಲೆ ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಚುನಾವಣೆ ಬಂದಿದೆ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕಾನೂನಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಲಾಗಿತ್ತು. ಯಾವ ಸದಸ್ಯರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ, ಆ ಸದಸ್ಯರು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶೌಚಾಲಯದ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕು. ಅಂತಹವರು ಮಾತ್ರ ನಾಮಿನೇಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾಮಿನೇಷನ್ ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಕಾನೂನು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ

ಹೋಗಿ ಚಾಲೆಂಜ್ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಅದು quash ಆಯಿತು. ಅದು ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿ. ಯಾರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಶೌಚಾಲಯವಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಅವರು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಏನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ? ಇದನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯರು 91 ಸಾವಿರ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. 91 ಸಾವಿರ ಜನ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸಕರುಗಳು ಏನು ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

(ಆ) ಚುಕ್ಕೆ ಗುರುತಿಲ್ಲದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಲಿಖಿತ ಮೂಲಕ ನೀಡಲಾದ ಉತ್ತರಗಳು :

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುರೇಶ್ ಕುಮಾರ್ (ಕಾನೂನು, ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವರು) : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಚುಕ್ಕೆ ಗುರುತಿಲ್ಲದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ 10–03–2010ರ ಮೂರನೇ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ 114 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಪೈಕಿ 85 ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಲಿಖಿತ ಮೂಲಕ ನೀಡುವ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಮಂಡಿಸಲಾಯಿತು. (ಅನುಬಂಧ – I)

2. ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಲಾದ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು :

(i) ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುರೇಶ್‌ಕುಮಾರ್ (ಕಾನೂನು, ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವರು) (ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರ ಪರವಾಗಿ): ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರ ಹೆಸರಿನ ಮುಂದಿರುವ ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ 151(2) ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಮೇರೆಗೆ 2008–09ನೇ ಸಾಲಿನ ಹಣಕಾಸು ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ಧನವಿನಿಯೋಗ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.